

Załącznik

do uchwały Nr VI/40/07

Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim

z dnia 29 marca 2007 roku

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE BIELSKIM
W LATACH 2007 ÷ 2011.**

Bielsk Podlaski, styczeń 2007r.

Wstęp

Niepełnosprawność jest jednym z głównych problemów współczesnego świata. Istotnym czynnikiem, który wyznacza jego rangę jest liczebność zbiorowości osób niepełnosprawnych.

Przyczyny niepełnosprawności są bardzo złożone. Za główne należy uznać: zagrożenie chorobami cywilizacyjnymi, słabość systemu promocji zdrowia i opieki medycznej, trudne warunki pracy, zagrożenie komunikacyjne oraz niezadawalającą świadomość zdrowotną społeczeństwa.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz uzyskania niezbędnych środków umożliwiających wyrównanie szans i korzystania na zasadzie równości z praw i obowiązków ustawowych dla ogółu obywateli, bez względu na rodzaj, przyczynę i stopień niepełnosprawności.

Prawo do posiadania praw na równi z osobami zdrowymi zapewnia Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Dokumentem odnoszącym się w całości do osób niepełnosprawnych jest Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 VIII 1997r. – Karta Praw Osób Niepełnosprawnych.

Podstawowym aktem prawnym dotyczącym osób niepełnosprawnych jest Ustawa z dnia 27 VIII 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Dokumenty te stanowią ważną bazę dla budowy *Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych* w którym należy zaplanować takie działania, które będą odpowiadać potrzebom niepełnosprawnych obywateli naszego powiatu, jak też możliwościom ich realizacji w oparciu o posiadany potencjał i zasoby. Realizacja programu wymaga stałych badań demograficznych informujących o liczbie tych osób i strukturze ich środowisk, ich usytuowaniu na rynku pracy, funkcjonowaniu w domu rodzinnym oraz w środowiskach, w których zachodzą procesy integracji ze społeczeństwem.

Jesteśmy przekonani, że Program ten, podobnie jak poprzedni na lata 2003 – 2006 wniesie istotne i trwałe zmiany w życie społeczne i zawodowe niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu

1. DIAGNOZA

W społeczeństwach krajów Unii Europejskiej około 15% populacji to osoby niepełnosprawne. W Polsce ten wskaźnik jest na podobnym poziomie. W naszym powiecie odsetek ten sięga ok. 16% i jest jednym z najwyższych spośród wszystkich powiatów województwa podlaskiego. Powiat bielski zamieszkują 60.047 osób, z czego szacunkowo ok. 9.780 osób stanowią osoby niepełnosprawne. (źródło: dane zebrane przez PCPR na podst. „Biuletynu Statystycznego” za III kwartał 2006r Urzędu Statystycznego w Białymstoku oraz opracowania zawierającego wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 „Osoby Niepełnosprawne Województwo Podlaskie” wydane przez Urząd Statystyczny w Białymstoku).

„Spisy powszechne ludności są jedynym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają szczegółową charakterystykę tej grupy ludności.”¹

Według danych Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku Podlaskim w 2006r. wśród osób niepełnosprawnych było:

- 11,5 % osób z grupy wiekowej 0-15 lat,
- 9,6 % osób z grupy grupie wiekowej 16÷25 lat,
- 8,86 % osób z grupy grupie wiekowej 26÷40 lat,
- 38,09 % osób z grupy grupie wiekowej 40÷60 lat,
- 31,87 % osób było z grupy grupie wiekowej w grupie wiekowej powyżej 60 lat.

Najbardziej skutecznym sposobem zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych jest ich kompleksowa rehabilitacja. Jest to proces zmuśny, złożony, którego głównym zadaniem jest rozwijanie u osób trwale poszkodowanych na zdrowiu maksymalnych zdolności do wykonywania podstawowych codziennych zajęć, przygotowanie do pracy zawodowej oraz

¹Osoby Niepełnosprawne Województwo Podlaskie, Urząd Statystyczny, Białystok 2004 s. 23

stwarzanie warunków do kontaktów z otoczeniem fizycznym i ze środowiskiem społecznym.

1.Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu poprzez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Praca jest podstawową formą rehabilitacji zawodowej. Zła sytuacja na rynku pracy w pierwszej kolejności dotyka osoby niepełnosprawne.

W nowoczesnych społeczeństwach, a do takiego aspirujemy, dąży się do stworzenia osobom niepełnosprawnym warunków umożliwiających im zaspokojenie swoich potrzeb samodzielnie, na równi z innymi obywatelami. Dotyczy to również warunków do wykonywania pracy zawodowej, która jest niezbędna do godnego funkcjonowania w społeczeństwie.

W powiecie bielskim, według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim na koniec 2006r zarejestrowanych było 164 osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy. (Tabela Nr 1)

Na przestrzeni ostatnich lat notuje się niewielki wzrost liczby zarejestrowanych w PUP niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy mieszkańców powiatu bielskiego. Wynika to między innymi ze zmniejszenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez miejscowe zakłady pracy chronionej, którym ustawowo zmniejszono korzyści z tytułu zatrudnienia tych osób.

Według stanu na dzień 31 grudzień 2006r. osoby niepełnosprawne stanowiły 7% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy.

Tabela Nr 1

Rok	Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujące pracy
2003	135
2004	157
2005	196
2006	164

(źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim)

Bardzo dużą rolę w możliwości uzyskania zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne odgrywa poziom wykształcenia. Im wyższy poziom wykształcenia posiada osoba niepełnosprawna tym łatwiej i szybciej znajduje zatrudnienie. Poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP w Bielsku Podlaskim przedstawia tabela Nr 2

Tabela Nr 2

Poziom wykształcenia	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy
Podstawowe i mniej niż podstawowe	57
Gimnazjalne	0
Zasadnicze zawodowe	46
Średnie ogólnokształcące	15
Średnie zawodowe i policealne	39
Wyższe	7

(źródło: dane na dzień 31.12.2006r. Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim)

Z analizy poziomów wykształcenia zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy osób niepełnosprawnych wynika, iż największą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Najmniejszą zaś z wykształceniem wyższym.

Powyższe dane wskazują na potrzebę stwarzania osobom niepełnosprawnym większych możliwości edukacyjnych.

Jedną z form podniesienia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych jest zmiana lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych.

Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku Podlaskim organizuje różne rodzaje kursów, szkoleń i przekwalifikowań. Liczbę osób niepełnosprawnych, które wzięły w nich udział w latach 2003 – 2006 przedstawia tabela Nr 3. Rodzaj kierunków szkoleń i kursów dostosowany jest do aktualnych potrzeb występujących na lokalnym rynku pracy.

Tabela Nr 3

Rok	Liczba osób niepełnosprawnych objętych szkoleniem
2003	15
2004	31
2005	22
2006	16

(źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim)

Z dniem 01 listopada 2005r. zwiększyły się uprawnienia osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP jako poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu. Mają one prawo korzystać z następujących instrumentów rynku pracy: szkolenia, staże, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i są one finansowane ze środków PFRON. W 2006r z dofinansowania do instrumentów i usług rynku pracy skorzystały 4 osoby.

Pomimo ulg i korzyści finansowych jakie mogą uzyskać pracodawcy z tytułu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem jest zdecydowanie mniejsza od potrzeb. Tabela Nr 4 obrazuje ilość utworzonych stanowisk na otwartym rynku pracy przy pomocy środków PFRON, w powiecie bielskim w latach 2003 – 2006.

Tabela Nr 4

Rok	Liczba utworzonych, lub przystosowanych stanowisk pracy
2003	0
2004	6
2005	5
2006	0

(źródło: sprawozdania samorządu powiatowego z wykorzystania środków PFRON, oraz sprawozdania kwartalne „Program Wyrównywania Różnic Między Regionami”)

Osoby niepełnosprawne, które ze względu na naruszenie sprawności organizmu nie mogą podjąć zatrudnienia na otwartym rynku pracy mogą być zatrudnione w zakładach pracy chronionej. W powiecie bielskim są 2 zakłady pracy chronionej, a mianowicie:

- HOOP S.A. w Warszawie Zakład Produkcyjny w Bielsku Podlaskim
- Spółdzielnia Inwalidów „Przyszłość” w Bielsku Podlaskim

W sumie zatrudniają one 222 osoby niepełnosprawne (stan na 31XII 2006r.).

2.Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się zwłaszcza uczestnictwo w:

- turnusach rehabilitacyjnych,
- zespołach ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo, rekreacyjnych i sportowych zgodnie z potrzebami osób niepełnosprawnych,
- warsztatach terapii zajęciowej.

Rehabilitacja społeczna realizowana jest również przez likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, środki ortopedyczne i pomocnicze, uczestnictwo w imprezach sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych.

W powiecie bielskim pomocą osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji społecznej zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udziela tym osobom finansowego wsparcia na realizowane przez nich przedsięwzięcia.

Popularną formą rehabilitacji jest uczestnictwo osób niepełnosprawnych w 14 dniowych turnusach rehabilitacyjnych. Pobyt na turnusie znacząco różni się od pobytu sanatoryjnego. Odbywa się on w grupach zorganizowanych. Osoby z poważniejszymi schorzeniami, którym potrzebna jest pomoc opiekuna, uzyskują również dofinansowanie do turnusu. Dlatego też mimo poważnych

schorzeń, osoby niepełnosprawne mogą wyjechać z miejsca zamieszkania i uczestniczyć w zabiegach rehabilitacyjnych. Z roku na rok wzrasta liczba osób korzystających z tej formy rehabilitacji. Obrazuje to tabela nr 5.

Tabela nr 5

Rok	Liczba osób uczestniczących w turnusach rehabilitacyjnych
2003	219
2004	233
2005	250
2006	271

(źródło: sprawozdania samorządu powiatowego z wykorzystania środków PFRON)

Osoby niepełnosprawne stanowią grupę zróżnicowaną pod względem rodzaju i zakresu niepełnosprawności. Największej pomocy potrzebują osoby z obniżoną sprawnością motoryczną, wzroku, mowy i słuchu. Obniżona sprawność utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia poruszanie się, ma wpływ na wykonywanie czynności życia codziennego, pracę zawodową, korzystanie z zabiegów rehabilitacyjnych i usprawniających itd. Należy wychodzić naprzeciw tej grupie osób niepełnosprawnych dofinansowując likwidację barier funkcjonalnych w ich bezpośrednim środowisku życia. Liczbę zlikwidowanych barier osobom niepełnosprawnym w latach ubiegłych przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6

Rok	Liczba zlikwidowanych barier funkcjonalnych
2003	41
2004	44
2005	36
2006	36

(źródło: sprawozdania samorządu powiatowego z wykorzystania środków PFRON)

Wobec niezadawalającej dostępności osób niepełnosprawnych do jednostek prowadzących usługi rehabilitacyjne usprawniające psychoruchowo i fizycznie, konieczne jest tworzenie nowych i wspieranie już istniejących

placówek rehabilitacyjnych. W powiecie bielskim jest 5 placówek prowadzących usługi rehabilitacyjne, są to:

- Gabinet Rehabilitacji Medycznej w Bielsku Podlaskim,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim,
- Stowarzyszenie „Serce Ludzi Ziemi Bielskiej” w Bielsku Podlaskim,
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” w Bielsku Podlaskim
- Dom Pomocy Społecznej w Brańsku.

Stowarzyszenia i instytucje zajmujące się rehabilitacją osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się o dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego. Liczbę ubiegających się podmiotów w poszczególnych latach przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7

Rok	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej
2003	0
2004	3
2005	2
2006	2

Osoby niepełnosprawne, które mają utrudniony dostęp do gabinetów rehabilitacyjnych lub rehabilitacja w nich jest niewystarczająca, mogą ubiegać się indywidualnie o dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego. Zestawienie liczbowe ubiegających się o w/w dofinansowanie przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8

Rok	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób indywidualnych
2003	13
2004	30
2005	21
2006	18

(źródło: sprawozdania samorządu powiatowego z wykorzystania środków PFRON)

Znaczna grupa osób niepełnosprawnych zgłasza zapotrzebowanie na dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Zakup pomocy z prywatnych źródeł w znacznym stopniu obciążają budżet tych osób. Mogą one skorzystać z dofinansowania ze środków PFRON w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Zestawienie udzielonej pomocy jest przedstawione w tabeli nr 9.

Tabela nr 9

Rok	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób indywidualnych
2003	194
2004	155
2005	214
2006	312

(źródło: sprawozdania samorządu powiatowego z wykorzystania środków PFRON)

Dla wielu osób niepełnosprawnych integracja społeczna, poprzez uprawianie sportu i turystyki jest szansą na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. To szansa na poprawę sprawności fizycznej i psychicznej. Integracja dotyczy osób niepełnosprawnych we wszystkich przedziałach wiekowych i we wszystkich podstawowych sytuacjach życiowych: w życiu rodzinnym, w procesie kształcenia, w pracy, przy organizacji czasu wolnego – różnych form rekreacji, sportu i wypoczynku. Liczbę imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych dla osób niepełnosprawnych w latach 2003 – 2006, zorganizowanych przez organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu bielskiego przedstawia tabela nr 10.

Tabela nr 10

Rok	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki (ilość imprez)
2003	1
2004	10
2005	11
2006	13

(źródło: sprawozdania samorządu powiatowego z wykorzystania środków PFRON)

3.Edukacja osób niepełnosprawnych.

Zaniedbania dziecka we wczesnym okresie edukacji, na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum, przekreślają możliwości zajęcia wysokiej lub przynajmniej średniej pozycji w życiu społecznym i zawodowym. Wsparcie edukacyjne w tym okresie, pozytywnie wpłynie na dalsze, zawodowe i społeczne losy osoby niepełnosprawnej. Niepełnosprawni uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych, żyjący na terenach słabo zurbanizowanych, trudnodostępnych komunikacyjnie, wymagają szczególnej troski i preferencji w udzielaniu pomocy.

W powiecie bielskim edukację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej prowadzą:

- Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 3 w Bielsku Podlaskim przy ulicy Żeromskiego 4
- Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Bielsku Podlaskim przy ulicy Poniatowskiego 9
- Zespół Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim przy ulicy Kleszczelowskiej 5

Do placówek tych uczęszcza ogółem 139 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w tym: 8 dzieci uczęszcza do Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi, 12 dzieci i młodzieży uczęszcza do oddziałów integracyjnych w Zespole Szkół nr 3, oraz 119 dzieci i młodzieży uczęszcza do Zespołu Szkół Specjalnych. Około 50% uczniów tych placówek to niepełnosprawne dzieci i młodzież zamieszkująca obszary wiejskie. Uczniowie ci (szczególnie z głęboką dysfunkcją psychoruchową) mają utrudniony dostęp do szkół z powodu braku odpowiednich środków transportu. Pomocą w tym zakresie służą: Zespół Szkół Specjalnych i Gmina Brańsk, które posiadają dwa pojazdy (24 i 9-cio osobowe) przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych i mają za zadanie dowożenie dzieci niepełnosprawnych do szkoły.

Budynki w których mieszczą się wyżej wymienione placówki przedszkolne i szkolne przystosowane są do kształcenia uczniów niepełnosprawnych ruchowo.

Dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej należy zapewnić warunki i tworzyć możliwości samodzielnego uczęszczania do ogólnie dostępnych przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i wyższych. Proces ten ułatwi osobom niepełnosprawnym przebywanie w grupach rówieśniczych, naturalną integrację i przygotowanie do pełnienia ról społecznych.

4.Pomoc społeczna wobec osób niepełnosprawnych.

Udzielanie wsparcia społecznego osobom o ograniczonej sprawności polega na stosowaniu takich form pomocy, które wykorzystywałyby niezaburzone funkcje i sprawności do wykazania największych możliwości samodzielnego i twórczego życia.

Kierunki i metody niesienia pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym zawarte są w „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006 – 2012” przyjętej Uchwałą Nr XLV/255/06 Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim z dnia 28 września 2006r.

(Rozdział 4 pkt3 ppkt.1 str. 49 – 52):

„4.3.Niepełnosprawność

4.3.1.Kierunki niwelowania niepełnosprawności

Różnorodność przyczyn niepełnosprawności oraz ich skutki powodują zróżnicowanie potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych. Dotyczy to zarówno potrzeb indywidualnych jak i grupowych. Poziom infrastruktury na terenie powiatu dla osób niepełnosprawnych jest niewystarczający. Funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w środowisku jest mocno ograniczone. Osoby niepełnosprawne doświadczają wielu problemów w środowisku rodzinnym, społecznym i zawodowym.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych mają na celu zapewnienie im życiowej i ekonomicznej niezależności i uczestnictwa na zasadach równości w życiu społeczności lokalnej. Obszary działań adresowanych do środowiska osób niepełnosprawnych obejmować muszą:

- określenie indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych i podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia dostępności do usług opieki medycznej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej oraz pomocy finansowej
- wczesnej diagnozy niepełnosprawności
- wspomagania w codziennych czynnościach życiowych
- zapewnienia dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego, usprawniającego funkcjonowanie w środowisku
- likwidację barier architektonicznych i funkcjonalnych w miejscu zamieszkania i w otoczeniu
- rozwijania pozainstytucjonalnych form pomocy i wsparcia
- tworzenia warunków do zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym i chronionym rynku pracy
- zapobiegania izolacji i marginalizacji społecznej

Działania adresowane na rzecz osób niepełnosprawnych muszą uwzględniać zatem:

- 1.zwiększenie dostępu do rehabilitacji poprzez rozwój wyspecjalizowanych i dobrze wyposażonych gabinetów rehabilitacyjnych
- 2.rozwój systemu wczesnego rozpoznawania niepełnosprawności, szczególnie wśród noworodków i udzielania profesjonalnej pomocy medycznej i psychologicznej dla rodziców dzieci niepełnosprawnych
- 3.rozwijania sfery usług opiekuńczo – rehabilitacyjnych, w tym także w miejscu zamieszkania
- 4.tworzenia warunków do powstawania klas integracyjnych na wszystkich poziomach opieki i edukacji od żłobka do szkoły średniej wraz z tworzeniem klas szkoły życia

5. utworzenie centrum zatrudnienia socjalnego dla osób niepełnosprawnych
6. likwidację barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej oraz w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych
7. utworzenie i prowadzenie ośrodka dla osób z zaburzeniami psychicznymi
8. utworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej na terenie powiatu.

W ramach działań powiatu bielskiego na rzecz osób niepełnosprawnych można uwzględnić edukację, kulturę i sztukę jako ważne zadania powiatu. Będą one realizowane poprzez:

- włączanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz osób dorosłych w działalność instytucji kulturalnych, w szczególności poprzez programy do nich adresowane
- organizowanie okolicznościowych imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dorosłych osób niepełnosprawnych z różnymi rodzajami niepełnosprawności
- organizowanie wystaw, dzieł malarskich i innych prac wykonanych przez osoby niepełnosprawne.

Osoby niepełnosprawne z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności powinny korzystać z turystyki i rehabilitacji m.in. uczestniczyć w turnusach rehabilitacyjnych i różnego rodzaju imprezach krajoznawczo-turystycznych i sportowo-rekreacyjnych.

W odniesieniu do tego rodzaju działań powinny być realizowane następujące zadania:

- pomoc organizacjom pozarządowym działającym na terenie powiatu w organizowaniu turnusów rehabilitacyjnych, wycieczek krajoznawczych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dorosłych osób niepełnosprawnych

➤ dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych przeprowadzających rehabilitację różnego rodzaju schorzeń.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim ustawicznie prowadzi działania na rzecz osób niepełnosprawnych, wynikające z realizacji wcześniej już wspomnianej ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.”

5.Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

W procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych doniosłą rolę spełniają organizacje pozarządowe. Organizacje te tworzą tzw. „trzeci sektor”, działając w obszarze pomiędzy administracją samorządową a osobą niepełnosprawną, jako ważne podmioty współtworzące społeczeństwo obywatelskie. Stały kontakt z osobami niepełnosprawnymi pozwala organizacjom pozarządowym dostosowywać swoje działania do specyfiki regionu i środowiska oraz do wciąż zmieniających się potrzeb osób niepełnosprawnych.

W powiecie bielskim funkcjonuje 5 organizacji pozarządowych, które działają na rzecz osób niepełnosprawnych, są to:

- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” w Bielsku Podlaskim ul. Mickiewicza 122,
- TPD Koło Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski przy Zespole Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim ul. Kleszczelowska 5
- Stowarzyszenie „Serce Ludzi Ziemi Bielskiej” w Bielsku Podlaskim ul. Mickiewicza 122
- Stowarzyszenie Ludzi Dobrej Woli „Raj” w Bielsku Podlaskim
- Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski – Koło w Bielsku Podlaskim ul. Mickiewicza 122 lok.112.

Samorządy powiatowe i gminne doceniają rolę, jaką spełniają organizacje pozarządowe w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych i uznając te organizacje za ważnego partnera w realizacji zadań określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, systematycznie wspierają finansowo ich działalność. Organizacje pozarządowe mają również możliwość pozyskiwania na swoją działalność środków z funduszy europejskich oraz z innych źródeł np. z samorządu wojewódzkiego, fundacji, itp.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych” jest dążenie do kompleksowych działań uwzględniających potrzeby fizyczne, psychiczne, społeczne i duchowe każdego niepełnosprawnego mieszkańca powiatu bielskiego w zakresie:

- 1) zatrudnienia na otwartym i chronionym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami i wykształceniem,
- 2) zapewnienia usług rehabilitacyjnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na poziomie pozwalającym osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom osiągnąć i utrzymać optymalny status społecznej i zawodowej niezależności,
- 3) edukacji na każdym poziomie nauczania w tym kształcenia integracyjnego,
- 4) dostępu do środowiska fizycznego, informacji publicznej i środków komunikacji,
- 5) dostępu do wydarzeń artystycznych, sportowych i rekreacyjnych.

III.KIERUNKI DZIAŁAŃ

- 1.Tworzenie warunków do zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
- 2.Likwidacja barier funkcjonalnych w środowisku osób niepełnosprawnych.
- 3.Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług rehabilitacyjnych.
- 4.Promocja zdrowia i opieka społeczna nad osobami niepełnosprawnymi.
- 5.Kształtowanie świadomości społeczeństwa i integracja osób niepełnosprawnych.

KIERUNEK I

Tworzenie warunków do zatrudnienia osób niepełnosprawnych

ZADANIA:

- 1.Prowadzenie poradnictwa zawodowego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy.
- 2.Szkolenie osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy.
- 3.Organizowanie i finansowanie stażu, prac interwencyjnych, przygotowania zawodowego w miejscu pracy osobom bezrobotnym lub poszukującym pracy.
- 4.Udzielanie pożyczek osobom niepełnosprawnym zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą.
- 5.Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej.
- 6.Przystosowanie miejsc pracy do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.
- 7.Tworzenie miejsc pracy z uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych i potrzeb osób niepełnosprawnych,

8. Systematyczne kontrole stanowisk pracy przez jednostkę uprawnioną, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii pracy i obowiązujących przepisów.

OCZEKIWANE EFEKTY:

1. Podniesienie kwalifikacji, zdobycie doświadczenia zawodowego osób niepełnosprawnych, ułatwienie znalezienia pracy.
2. Utworzenie miejsc pracy osobom niepełnosprawnym, tym samym poprawę ich warunków ekonomicznych.
3. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem poprzez pracę na otwartym rynku pracy.
4. Praca osób niepełnosprawnych na stanowiskach zgodnych z ergonomią i obowiązującymi przepisami.

Partnerzy: Starostwo Powiatowe i jednostki organizacyjne powiatu, a w szczególności PCPR, PUP, pracodawcy, samorządy gminne, PFRON, organizacje pozarządowe.

KIERUNEK II

Likwidacja barier funkcjonalnych w środowisku osób niepełnosprawnych.

ZADANIA:

1. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.
2. Budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów służących rehabilitacji, jak również likwidacja barier architektonicznych w tych obiektach .
3. Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.
4. Likwidacja barier transportowych.

OCZEKIWANE EFEKTY:

1. Zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej, szczególnie administracji samorządów lokalnych, jak również do obiektów, w których prowadzona jest rehabilitacja, edukacja.
2. Poprawa warunków i przestrzeni życiowej osób niepełnosprawnych.
3. Zapewnienie warunków dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w dojazdach do szkół.

Partnerzy: Starostwo Powiatowe i jednostki organizacyjne powiatu, a w szczególności PCPR oraz Wydział Architektury Starostwa Powiatowego, samorządy gminne, PFRON, organizacje pozarządowe.

KIERUNEK III

Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług rehabilitacyjnych

ZADANIA:

1. Rozwój infrastruktury medyczno – rehabilitacyjnej w placówkach świadczących usługi rehabilitacyjne.
2. Tworzenie placówek rehabilitacyjnych.
3. Poprawa dostępu do informacji słownej i wizualnej w gminach powiatu bielskiego na temat organizowanych turnusów rehabilitacyjnych.

OCZEKIWANE EFEKTY:

1. Rozbudowa bazy rehabilitacyjnej w placówkach świadczących usługi rehabilitacyjnej.

2. Zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych w środowiskach lokalnych osób niepełnosprawnych.
3. Zmniejszenie liczby osób oczekujących na usługi rehabilitacyjne i opiekuńcze.
4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych, aktywacja tych osób.

Partnerzy: Starostwo Powiatowe i jednostki organizacyjne powiatu, a w szczególności PCPR, SP ZOZ oraz Wydział Ochrony Zdrowia Starostwa Powiatowego, samorządy gminne, zakłady opieki zdrowotnej, PFRON, organizacje pozarządowe.

KIERUNEK IV

Promocja zdrowia i opieki społecznej nad osobami niepełnosprawnym

ZADANIA:

1. Udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych.
2. Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
3. Organizacja wyjazdów na pokazy sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych oraz ich dobór zgodnie z indywidualnymi potrzebami.
4. Współpraca organizacji pozarządowych z lekarzami specjalistami.
5. Pomoc wolontariuszy osobom niepełnosprawnym.

OCZEKIWANE EFEKTY:

1. Zapewnienie usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym.
2. Pomoc w doborze i zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

3. Profilaktyka w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym.
4. Rozwijanie i upowszechnianie wolontariatu i ułatwienie egzystencji osobom niepełnosprawnym.

Partnerzy: Starostwo Powiatowe i jednostki organizacyjne powiatu, a w szczególności PCPR, SP ZOZ oraz Wydział Ochrony Zdrowia Starostwa Powiatowego, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe.

KIERUNEK V

Kształtowanie świadomości społeczeństwa i integracja osób niepełnosprawnych

ZADANIA:

1. Organizacja i dofinansowanie imprez integracyjnych, sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych.
2. Tworzenie stron internetowych przez organizacje pozarządowe i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
4. Organizacja pokazów sprzętu ułatwiającego komunikację.

OCZEKIWANE EFEKTY:

1. Poszerzenie wiedzy i świadomości w społeczeństwie na temat problematyki osób niepełnosprawnych.
2. Zwiększenie dostępu do informacji, dotyczących organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz uprawnień osób niepełnosprawnych.

3. Zwiększenie integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem oraz umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

4. Zintegrowanie działań samorządów z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Partnerzy: samorząd powiatowy, samorzady gminne, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, PCPR, organizacje pozarządowe.

IV. DODATKOWE INFORMACJE O PROGRAMIE

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Bielskim w latach 2007 – 2011” został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim przy współpracy:

- Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim,
- Urzędów Miast i Gmin powiatu bielskiego,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim,
- Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku Podlaskim
- Organizacji pozarządowych powiatu bielskiego,
- Przedszkoli i Szkół prowadzących edukację osób niepełnosprawnych, na terenie powiatu bielskiego,
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim,
- Domu Pomocy Społecznej w Brańsku,

W toku opracowania Programu zostały ustalone kierunki działania, wynikające z potrzeb i sytuacji osób niepełnosprawnych zamieszkałych w naszym powiecie. Wykonanie poszczególnych zadań i osiągnięte efekty zapewnią osobom niepełnosprawnym samodzielność i bezpieczeństwo materialne, przyczynią się do rozwoju ich własnej egzystencji.

Program nawiązuje do „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Bielskim na lata 2006 – 2012” , która zmierza do wsparcia osób znajdujących się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej oraz poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych zawarte w Programie stanowią Załącznik do Programu. Podmioty, które planują wykonanie tych zadań, przeznaczą na ich realizację własne środki finansowe oraz środki pozyskane z innych źródeł.

Załącznik do
Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
w Powiecie Bielskim na lata 2007 – 2011

Szczegółowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
w Powiecie Bielskim na lata 2007 – 2011

Lp.	Zadania do wykonania	Realizatorzy	Oczekiwane efekty
-----	----------------------	--------------	-------------------

1.	<p><i>Tworzenie warunków do zatrudnienia osób niepełnosprawnych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tworzenie nowych miejsc pracy ▪ zatrudnianie osób niepełnosprawnych ▪ utrzymanie zatrudnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim 	utworzenie 4 miejsc pracy
		<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Brańsk 	utworzenie 4 miejsc pracy
		<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy Brańsk 	zatrudnienie 3 osób
		<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy Rudka 	utworzenie 2 miejsc pracy
		<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy Orla 	utworzenie 3 miejsc pracy
		<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy Bielsk Podlaski 	zatrudnienie 2 osób
		<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy Boćki 	utrzymanie zatrudnienia
		<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy Wyszki 	zatrudnienie osób niepełnosprawnych
		<ul style="list-style-type: none"> • DPS Brańsk 	utworzenie 2 miejsc pracy
		<ul style="list-style-type: none"> • Polski Związek Niewidomych 	zatrudnienie 1 osoby, Organizacja szkoleń osobom poszukującym pracy
		<ul style="list-style-type: none"> • SPON „Szansa” w Bielsku Podlaskim 	utworzenie miejsc pracy
		<ul style="list-style-type: none"> • SP ZOZ Bielsk Podlaski 	utworzenie 12 miejsc pracy
		<ul style="list-style-type: none"> • Inni pracodawcy 	Brak danych
<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacja szkoleń ▪ organizacja stażu prac interwencyjnych ▪ przygotowania zawodowego w miejscu pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku Podlaskim 	Przeszkolenie i przekwalifikowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy w celu zwiększenia ich szansy zatrudnienia na otwartym rynku pracy	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej ▪ dofinansowanie do przystosowania, tworzenia miejsc pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim • PFRON 	Wsparcie finansowe osób zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą, Wsparcie finansowe pracodawców chcących utworzyć stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych	

2. <i>Likwidacja barier funkcjonalnych w środowisku osób niepełnosprawnych.</i>	▪likwidacja barier architektonicznych	• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się osobom indywidualnym
		• Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim	Montaż windy w budynku biurowym
		• Urząd Miasta Bielsk Podlaski	Budowa podjazdów i przystosowanie sanitariatów w BDK, Remont podjazdu i wymiana drzwi w Miejskiej Bibliotece Publicznej, Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych MOSiR, Budowa podjazdu w Szkole Podstawowej nr 2, Dostosowanie łazienek, sal dydaktycznych i szatni do potrzeb dzieci niepełnosprawnych w Przedszkolu Nr 3
		• Urząd Miasta Brańsk	Budowa podjazdu w budynku Urzędu Miasta, Zespołu Szkół, ośrodka kultury, policji, bibliotece, dworcu PKS, Montaż windy oraz podjazdu w klubie rolnika .
		• Urząd Gminy Bielsk Podlaski	Budowa podjazdu, modernizacja boiska, budynku socjalnego dostosowanie toalet dla potrzeb osób niepełnosprawnych w obiekcie sportowym w Pilikach
		• Urząd Gminy Brańsk	Budowa podjazdu w budynku Urzędu Gminy, ośrodka kultury, bibliotece, zakładzie komunalnym
		• Urząd Gminy Orla	Budowa podjazdu w Zespole Szkół
		• Urząd Gminy Wyszki	Zakup schodołazu
		• SPZOZ Bielsk Podlaski	Montaż 3 wind
		• DPS Brańsk	Modernizacja windy
		• TPD Koło Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski przy Zespole Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim	Dostosowanie łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych
		▪likwidacja barier transportowych	• Urząd Miasta Bielsk Podlaski • Urząd Miasta Brańsk • Urząd Gminy Brańsk

3.	<i>Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług rehabilitacyjnych</i>	•Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim	Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego osobom indywidualnym i prawnym. Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych
		•Urząd Miasta Bielsk Podlaski	Doposażenie gabinetów terapeutycznych w specjalistyczne pomoce dydaktyczne w Przedszkolu Nr 3
		•Urząd Gminy Bielsk Podlaski	Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Łubinie Kościelnym
		• SPON „Szansa” w Bielsku Podlaskim	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego, Utworzenie Centrum Rehabilitacji, Organizacja wyjazdów grupowych na turnusy rehabilitacyjne, organizacja ćwiczeń na pływalni
		•Polski Związek Niewidomych Koło w Bielsku Podlaskim	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego, rehabilitacja dzieci ze sprzężoną niepełnosprawnością, pomoc w pozyskaniu dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego
		•Stowarzyszenie Pomocy „Serce Ludzi Ziemi Bielskiej” w Bielsku Podlaskim	Prowadzenie zajęć usprawniających dla osób z upośledzeniem umysłowym
		•TPD Koło Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski przy Zespole Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim	Zajęcia rehabilitacyjne dla dzieci autystycznych, zakup sprzętu rehabilitacyjnego. Organizacja zbiorowych wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne
		• DPS Brańsk	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego

4.	<i>Promocja zdrowia i opieka społeczna nad osobami niepełnosprawnymi</i>	• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim	Dofinansowanie do zakupu środków ortopedycznych i pomocniczych
		• Gminy powiatu bielskiego	Zapewnienie usług opiekuńczych, zabezpieczenie środków na pokrycie kosztów utrzymania w DPS
		• DPS Brańsk	Zakup środków ortopedycznych i pomocniczych
		• Stowarzyszenie Ludzi Dobrej Woli „Raj” w Bielsku Podlaskim	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej w Rajsku Realizacja Programów Pomocowych
		• Polski Związek Niewidomych Koło w Bielsku Podlaskim	Współpraca z okulistami w celu profilaktyki jaskry, cukrzycy. Organizacja wyjazdu do Centrum Optycznego w Opolu w celu doboru pomocy optycznych. Organizacja wsparcia psychologicznego i terapeutycznego osobom tracącym wzrok. Organizacja wsparcia wolontariuszy osobom niewidomym i słabowidzącym

5. <i>Kształtowanie świadomości społeczeństwa i integracja osób niepełnosprawnych</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim 	Dofinansowanie do sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych
	<ul style="list-style-type: none"> • SPON „Szansa” w Bielsku Podlaskim 	Organizacja imprez integracyjnych : zawodów sportowych, pożegnania lata, spotkań opłatkowych. Udostępnianie informacji, szkolenie osób niepełnospr., uczestniczenie w obchodach świąt narodowych, Dniach Bielska Podlaskiego, marszu godności osób niepełnosprawnych.
	<ul style="list-style-type: none"> •Polski Związek Niewidomych Koło w Bielsku Podlaskim 	Organizacja imprez integracyjnych: pikniki, wycieczki, wyjazdy do teatru, spotkania wigilijne, Dnia Białej Łaski, prezentowanie twórczości osób niewidomych i słabowidzących, tworzenie strony internetowej, organizacja spotkań informacyjnych
	<ul style="list-style-type: none"> •Stowarzyszenie Pomocy „Serce Ludzi Ziemi Bielskiej” w Bielsku Podlaskim 	Wyjazdy integracyjne, pikniki, spotkania wigilijne
	<ul style="list-style-type: none"> •TPD Koło Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski przy Zespole Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim 	Wyjazdy integracyjne, spotkania wigilijne

Realizacja szczegółowych zadań Programu uzależniona jest od efektów poszczególnych podmiotów w pozyskiwaniu środków finansowych.